

FONDO MARINO door PAULINO COMA VIDAL

14 x 17,5 cm, 157 pagina's, 228 afbeeldingen in kleur. 1e druk 1968. Scheelita - Daco, Torre del Greco, Spanje. Geb. 157 Pts.

Bovenstaand boekje, dat in het Nederlands de titel zou dragen „De zeebodem”, had naar onze smaak een titel verdiend, die meer rechtstreeks aangeeft dat het om een boekje over tropische schelpen handelt.

Toen we het boekje doorbladerden, kregen we het gevoel met een boekje te doen te hebben dat een propaganda zou kunnen zijn voor de hobby van het schelpenverzamelen.

In een letterlijk bonte rij passeren 208 tropische en Middellandse Zee-schelpen de rij, steeds 2 soorten op één pagina.

Elke afbeelding draagt een nummer, de latijnse naam en de auteur.

Deze nummers hebben echter verder geen enkel nut, want achter in het boekje staan de afgebeelde soorten in alfabetische volgorde, waarbij dan ook nog de vindplaats en de afmeting vermeld worden.

Met een iets groter boekformaat zouden deze gegevens direct onder de foto afgedrukt kunnen worden.

Verder biedt het boekje geen enkele verklarende tekst over de verschillende schelpen.

Het is een kijkspel en het moet gezegd worden, dat vele afbeeldingen ons door hun fotografische kwaliteiten echt wel wisten te boeien.

Steeds worden per foto twee exemplaren van één soort in verschillende standen afgebeeld.

De schelpen zijn gefotografeerd tegen achtergronden van verschillende stoffen. Soms dringt het weefsel of de plooiën te sterk op de voorgrond. Een enkele opname vinden wij minder geslaagd, hetgeen niet wil zeggen dat de betreffende soort niet te herkennen zou zijn. Al met al zijn we met de afbeeldingen zeer content. Dit kan helaas niet gezegd worden van de onderschriften, waar het wemelt van zetfouten of volkomen verkeerde namen.

Nr. 21 *Cassis vivex* moet zijn *vibex*, 23 *Cassidaria tirrena* moet zijn *C. rugosa*, 25 *Cerithium vergatus* moet zijn *C. vertagus*, 47 *Cymatium rebecca* moet zijn *C. rubeculum*, 82 *Guilfordia* moet zijn *Guilfordia*, 84 moet met 88 worden omgewisseld, 103 staat spiegelverkeerd, 133 is twijfelachtig een *Mya truncata*. En zo kunnen we nog even doorgaan.

Het is betreurenswaardig dat door deze slordigheden, die bij een correctie door een vakman vermeden had kunnen worden, dit zeker aardige boekje nu een minder goede pers oogst.

B. E.

SOWERBY ON MUREX door G. B. SOWERBY, F.L.S.

28 x 22 cm, 72 pagina's uitgevoerd in Photo-offset. Geb. in plasticspiraal. Ormond McGill, Palo Alto, Californie (U.S.A.). \$ 5.00.

Thesaurus Conchyliorum parts XXXIII—XXXIV werd in 1879 geschreven door G. B. Sowerby en omvat het genus *Murex*. Deze monographie is reeds lang niet

meer verkrijgbaar en was slechts antiquarisch voor exorbitante prijzen te bemachtigen. Ormond MacGill heeft nu het initiatief genomen om deze monographie opnieuw uit te geven, door alle tekeningen, die door Sowerby werden vervaardigd, in photo-offset te reproduceren. Juist deze reproductiemethode is de oorzaak geworden van de grote mislukking, want dat moeten wij van dit — helaas nog niet eens zo heel billijk werkje — zeggen. Vele tekeningen zijn tot zeer contrastrijke zwart/wit „klodders” uitgegroeid en geven geen enkele houvast tot het herkennen van een bepaalde soort.

Daarnaast is het natuurlijk ook nog zo dat vele namen sedert 1879 een nomenclatorische verandering hebben ondergaan.

Een betere reproductietechniek en het bijvoegen van de momenteel geldende namen hadden het geheel tot een gewaardeerde uitgave kunnen maken.

B. E.

LOBSTERS CRABS AND CRAWFISH door R. C. O'FARRELL

14 x 22 cm, 120 pagina's, 29 zwart/wit foto's en 13 tekeningen. Fishing News (Books) Ltd., Londen. Geb. £ 1.7.6.

Een boekje over kreeften, krabben en langoesten, maar nu eens gezien uit de hoek van de vissers, die in dit aardige boekje op de hoogte gebracht worden van de vismethoden, de kreeftekorven van verschillende makelij, het uitzetten van de korven met het juiste aas erin, de behandeling van de vangst en het transport naar de havens. Belangrijke hints geeft de schrijver-visserman voor het opslaan van kreeften teneinde deze te verkopen op het moment dat de aanvoer schaars is en de prijzen oplopen. Teneinde het boekje te completeren schreef zijn vrouw het laatste hoofdstuk, waarin zij precies vertelt hoe we mosselen, mantelschelpen, kreeften, krabben enz. smakelijk bereid op tafel moeten brengen.

Het boekje maakt deel uit van een grotere serie die allen onderwerpen uit de visserijwereld belichten.

B. E.

DE FAMILIE NEPHTYIDAE (POLYCHAETA) door Drs. W. J. WOLFF.

16½ x 21 cm, 7 bladzijden, 14 tekeningen. Tabel no. 22 van de S.W.G.-Tabellenserie. Uitgave Kon. Ned. Natuurhist. Ver., Ned. Jeugdbond voor Natuurstudie en Chr. Jeugdbond van Natuurvrienden. Juni 1968. f 1.90 op postrekening 13028 van het Bureau van de K.N.N.V. te Hoogwoud onder vermelding van het gewenste.

De determinatietabellen, waarvan we er reeds verschillende kennen, vertellen steeds eerst iets over de bouw, leefwijze en voorkomen van de besproken diergroep en geven daarna de eigenlijke tabellen van de Nederlandse soorten. Het belang van deze uitgaven behoeft nauwelijks nog te worden onderstreept. Dat geldt ook wanneer het een kleine wormenfamilie betreft als de Nephtyidae, soms wel zandzagers genoemd. Zoals de titel al aangeeft, maakt deze familie deel uit van de klasse der Polychaeta of borstelwormen. Wilt u zo goed mogelijk op de hoogte zijn van al hetgeen u zoal aan het strand kunt aantreffen, dan moet u zeker dit boekje aanschaffen, aangezien u over deze familie elders niet veel zult vinden.

W. F.

TROPISCH ZEEWATERAQUARIUM door Frank de GRAAF

14 x 23 cm, 336 pagina's, 81 foto's voornamelijk zwart/wit, 28 figuren. Uitgave: A. J. G. Strengtholt Uitgeversmaatschappij N.V., Amsterdam. Gebonden f 30,—.

Het zien van bontgekleurde zeevissen in verschillende publieke aquaria doet bij de bezoeker het verlangen opkomen iets van die schoonheid ook in de huiskamer te bezitten. Aan deze wens kan heden ten dage voldaan worden. Handelaren in den lande importeren de dieren en verkopen ze aan de liefhebber, die het tot voor kort daarna zelf maar moest uitzoeken. Niet iedere handelaar is vakkundig genoeg om de klant met raad en daad bij te staan in deze materie, die niet een van de eenvoudigste en goedkoopste takken van de aquariumsport is. Daarom is het toe te juichen dat de schrijver zijn vele jaren Artiservaring heeft willen neerleggen in dit handboek voor het tropisch zeeaquarium.

De schrijver heeft het onderwerp degelijk en uitputtend behandeld, uitgaande van een bespreking van het zeewater als leefmilieu voor de zeedieren, zowel in de natuur als in het aquarium. Vervolgens wordt veel aandacht geschonken aan de technische voorzieningen die getroffen moeten worden als aquariumkeuze, filters, pompen, verlichting, verwarming, sterilisatie, allemaal zaken waarvan de beginner goed op de hoogte dient te zijn. Het boek is op dit punt een goede gids.

Daarna volgen de hoofdstukken inrichting en onderhoud van het aquarium. Het tweede deel van het boek gaat over de bevolking, waarbij natuurlijk de prachtige bonte vissenwereld de grootste plaats inneemt. Persoonlijk betreur ik dat een tropisch zeeaquarium met vrijwel uitsluitend een vissenbevolking zo'n karige afspiegeling geeft van de rijk gevarieerde tropische zeefauna. Doorgaans ontbreken de lagere dieren totaal. Vang-transport en houdbaarheidsmoeilijkheden spelen hierbij natuurlijk een rol. Dit komt ook in het boek tot uitdrukking, waar de lagere dieren er slechts met een goede tien pagina's afkomen.

Dit neemt niet weg dat we blij zijn met dit door een vakman geschreven boek, dat voor de liefhebber van het tropische zeeaquarium een stevige en betrouwbare ruggesteun zal zijn.

B. E.

SHELLS OF THE NEW YORK CITY AREA

door Morris K. JACOBSON en William K. EMERSON

14 x 21 cm, 142 pagina's, vele tekeningen, Argonaut Books, Inc. Larchmont, New York, 1961. Gebonden \$ 4.00.

Een boekje over de land-zoetwater en mariene mollusken welke voorkomen in het gebied rond de stad New York. Er worden 140 soorten beschreven; deze zijn van zeer duidelijke afbeeldingen voorzien. De tekeningen werden vervaardigd door Anthony d'Attilio.

Aan het begin van het boek treffen we een kaart aan waarop 23 vindplaatsen zijn aangegeven, waaronder enkele in het hartje van New York. Van elk der vindplaatsen geeft het boek een lijst van de soorten welke ter plaatse voorkomen.

Waar het boek ook door natuurvrienden — nog niet schelpenverzamelaars — wordt gebruikt, is het voor de hand liggend, dat ook aandacht geschonken wordt aan de techniek van het verzamelen en het verzorgen van een collectie.

Even doet het wel vreemd aan dat de keverslak - *Chaetopleura apiculata* onder het hoofdstuk Pelecypoda terecht is gekomen, maar dit wordt weer hersteld in het

systematische overzicht van alle voorkomende species.

Een literatuurlijstje alsmede een verklaring van vreemde termen completeren dit handige boekje.

B. E.

THE ROMANCE OF SHELLS IN NATURE AND ART

door Louise Allderdice TRAVERS

16 x 24 cm, 136 pagina's, 8 kleurenfoto's en vele zwart/wit afbeeldingen. M. Barrows and Company, Inc. New York, 1962. \$ 5.00.

De schrijfster, eens gegrepen door de schoonheid in vorm en kleur van schelpen, heeft haar artistieke gave uitdrukking gegeven in composities van schelpen, die ver boven alle schelpenplakkerijtjes uit de souvenirwinkels uitsteken. Ze mogen er eerlijkheidshalve niet eens mee worden vergeleken. De composities zijn zeer knap in het raffinement van materiaalkeuze en compositie.

Maar het boek geeft meer dan alleen deze bijzondere tak van schelpenverzamelen. Uit hoofdstukken als: Schelpen in legenden en kunst, Schelpen in de architectuur en als decoratie en Juwelen van Neptunus, blijkt dat schelpen door vele eeuwen heen kunstenaar en architecten hebben weten te boeien. Prettig leesbaar getuigt dit boek door alle hoofdstukken heen van de enorme belangstelling en bewondering voor schelpen als natuurcreaties, die zich op hun beurt weer door kunstzinnige handen tot menselijke creaties laten verwerken.

B. E.

THE SHELL — Five Hundred Million Years of Inspired Design

door Hugh en Marguerite STIX en R. TUCKER ABBOTT

28 x 27 cm, ruim 200 bladzijden, 203 afbeeldingen, waarvan 82 kleurplaten. Harry N. Abrams, Inc., Publ., New York. 1968. f 72,—.

Het zal niet dikwijls gebeuren, dat wij over een boek zo enthousiast kunnen zijn als over dit. Niet omdat het b.v. als determinatiewerk vele diensten kan bewijzen bij uw hobby, maar omdat we hier te maken hebben met een plaatwerk van uitzonderlijke kwaliteit. Een plaatwerk dat wel zo fraai is uitgevoerd als geen ander boek op dit gebied. Aan de bedoeling van de samenstellers om de schoonheid in vorm en kleur van de schelpen te tonen kon niet op betere wijze worden voldaan. Dat is stellig in belangrijke mate te danken aan H. Landshoff, die verantwoordelijk is voor de talrijke voortreffelijke foto's in kleuren — alle met de hand ingeplakt — of zwart/wit. U verdenkt ons misschien van overdrijving, maar we moeten echt bekennen dat woorden ons te kort schieten om dit boek te beschrijven op de wijze die het verdient. U moet het zelf zien en dan bestaat er voor ons geen twijfel over uw oordeel. Misschien vindt u de prijs te hoog, maar u zult desondanks moeten toegeven, dat het boek voor wat het biedt bepaald goedkoop is.

De tekst van dit plaatwerk neemt een onbelangrijke plaats in. Enkele korte hoofdstukken staan stil bij de betekenis van de schelp in de cultuur van de mens door de eeuwen heen. Verder zijn alle afgebeelde schelpen — dikwijls verschillende op één plaat — voorzien van hun wetenschappelijke en Engelse naam, terwijl ook nog enige gegevens over de verspreiding van de soort zijn vermeld.

W. F.